Jaarverslag 2019
Netwerk Palliatieve Zorg Eemland

Inhoud

Inhoud 2
Voorwoord 3
ACTIVITEITEN 4
A. Coördineren in dienst van de organisatie van het netwerk 4
B. Informeren 7
C. Signaleren 8
D. Faciliteren 10

Bijlage 1. Groepen en hun leden in 2019 12

Voorwoord

Het Netwerk Palliatieve Zorg Eemland (NPZE) is een samenwerkingsverband van zorgorganisaties in de regio Eemland, die zich (onder andere) bezighouden met palliatieve zorg. Sinds 2004 zetten wij ons in voor goede palliatieve zorg door de bestaande voorzieningen in de regio Eemland.
In dit jaarverslag wordt een indeling gevolgd overeenkomstig de vier kerntaken van een NPZ. Deze kerntaken vertaald naar basisactiviteiten zijn:

A: Coördineren
B: Informeren
C: Signaleren
D: Faciliteren

Inhoudelijk sluiten deze vier kerntaken aan bij de doelstellingen van het Nationaal Programma Palliatieve Zorg

In februari 2019 is een nieuwe netwerkcoördinator gestart. Inwerken kost tijd. Toch is in samenwerking met de lidorganisaties veel gedaan. Graag geven we met dit jaarverslag een overzicht van de activiteiten en resultaten die we uitgevoerd en bereikt hebben. Dit gebeurd op beknopte wijze om in het bijzonder de leden en partners van het netwerk te informeren. Het is geen verantwoording aan VWS.

Allen die in 2019 een bijdrage hebben geleverd aan het verbeteren van de palliatieve zorg, al dan niet in netwerkverband, wil ik bijzonder bedanken voor hun inzet.

Met hartelijke groet,

Marjan Hoeijmakers
Coördinator Netwerk Palliatieve Zorg Eemland

ACTIVITEITEN

A. Coördineren in dienst van de organisatie van het netwerk

In 2019 was de structuur van het NPZ Eemland opgebouwd zoals voorgaande jaren met een penvoerder als bestuurlijk verantwoordelijke, een stuurgroep, een platform en werkgroepen. De netwerkcoördinator is ondersteunend aan dit geheel.

De bestuurder

Beweging 3.0 is penvoerder voor de subsidie van VWS en daarmee financieel verantwoordelijk voor het aanvragen en verantwoorden van de subsidie. Het werk dat hieruit voortvloeit is gedelegeerd aan de netwerkcoördinator. Beweging 3.0 is ook werkgever van de netwerkcoördinator.

De stuurgroep

Binnen het Netwerk Palliatieve Zorg Eemland is de stuurgroep het centrale orgaan. Deze stuurgroep van zeven leden is, samen met de netwerkcoördinator, verantwoordelijk voor de beleidscyclus binnen het netwerk, waarbij de netwerkcoördinator in samenwerking met de werkgroepen de taken uit het jaarplan uitvoert. In de stuurgroep wisselden in 2019 drie personen. Twee directeuren en een manager namen de taak van professionals uit hun organisatie over. Een lid vertrok vanwege een nieuwe baan en was aan het einde van het jaar nog niet vervangen.
De stuurgroep stelde ook voor 2019 een jaarplan inclusief begroting op en sloot 2018 met een verantwoording af.

Het platform

Organisaties die lid willen zijn van het netwerk, leveren een afgevaardigde aan het platform. Dit platform komt tweemaal per jaar bijeen voor nieuwe kennis en ontwikkelingen, signaleren van knelpunten en uitwisselen en afstemmen voor verbeterpunten. Participanten zijn organisaties die voldoen aan de voorwaarden. Alle geïnteresseerde organisaties kunnen in principe deelnemen. De partijen die participeren in het platform hebben een intentieverklaring ondertekend, waarmee deelname is vastgelegd. In deze intentieverklaring staat wat de organisatie en het netwerk van elkaar mogen verwachten. Het platform is, op besluit van de stuurgroep, in 2019 niet bij elkaar gekomen om reden dat de netwerkcoordinator zich nog inwerkte en om gebrek aan animo bij de leden en de start van de nieuwe coördinator.

Werkgroepen

Binnen het netwerk zijn meestal meerdere werkgroepen actief voor de uitvoering van activiteiten uit het jaarplan. Deze werkgroepen worden ingesteld door en rapporteren aan de stuurgroep. In 2019 was dit alleen de werkgroep deskundigheidsbevordering. Zie elders in dit verslag.

Netwerkcoördinator

De netwerkcoördinator faciliteert en ondersteunt het netwerk. De coördinator is de centrale verbinder en ‘aangever’ in het netwerk; organiseert, informeert, stimuleert en managet (ontwikkel)processen. De activiteiten betroffen in 2019 een aantal standaardprocessen m.b.t. hierboven genoemde niveaus en een lijn van nieuwe ontwikkelingen.

Standaardprocessen in relatie tot

1. De bestuurder: aanvragen en verantwoording van de subsidie, contact met bestuurssecretariaat controllers en subsidiespecialist hierover
2. Stuurgroep: voorstellen doen en voorbereiden bijeenkomsten, opstellen van notities en stukken waaronder jaarplan/ begroting, notuleren, uitwerken ideeën en uitvoeren van gemaakte afspraken
3. Het platform: voorbereiden bijeenkomst oktober
4. Werkgroep: voorbereiden vergaderingen, opstellen scholingsplan, notuleren, organiseren van scholingen

Nieuwe ontwikkellijn

Naar aanleiding van de kennismakingsronde zijn bevindingen van de netwerkcoördinator gedeeld met de stuurgroep. Hierop zijn gesprekken gevoerd over de organisatie van het netwerk, de netwerkstructuur, de betrokkenheid van de leden en aansluiting bij het kwaliteitskader palliatieve zorg. Een en ander nader uitgewerkt in een meerjarenplan 2020-2022 en een activiteitenplan 2020.

Landelijk/Regionaal

Landelijk

De belangen van het netwerk worden landelijk vertegenwoordigd door Stichting Fibula, het platform van de gezamenlijke netwerken palliatieve zorg. Deze is gesprekspartner bij het ministerie en andere landelijke organen. Het netwerk volgt actief de landelijke ontwikkelingen en neemt zo nodig deel aan landelijke bijeenkomsten. In 2019 stonden de adviezen uit de denktank ‘Netwerken Palliatieve Zorg’ hierin centraal. In 2019 kreeg PZNL (Palliatieve Zorg Nederland) gestalte. De netwerkcoördinator bezocht de drie landelijke PZNL bijeenkomsten met collega’s in het land. Fibula voorzag in een buddy voor het eerste werkjaar van de netwerkcoördinator.

Regionaal

ZonMW ontwikkelde op verzoek van het ministerie van VWS (december 2013) een Nationaal Programma Palliatieve Zorg (Palliantie). Binnen het programma is aandacht voor de duurzame samenhang tussen praktijk, onderzoek en onderwijs via consortia. Het NPZ Eemland participeert in het Consortium Septet in de regio Midden Nederland. De netwerkcoördinator overlegt maandelijks met collega’s in het coördinatieteam. Twee leden van de stuurgroep nemen deel in de adviesraad van Septet.

In een subsidieronde van ZonMw waarin de implementatie van goede praktijkvoorbeelden centraal stond is in augustus een aanvraag ingediend met hospice Nijkerk om daar CURA, een vorm van moreel beraad, in te voeren. De aanvraag is gehonoreerd, de start is medio 2020.

Financiën

In 2019 is wederom de jaarlijkse subsidie ontvangen van het ministerie van VWS. Deze bedroeg € 67.794. Mede door deze subsidie is de continuïteit van het netwerk gewaarborgd. De betrokken organisaties ondersteunen het netwerk door deelname mogelijk te maken in stuurgroep, platform en werkgroepen. Over de besteedde gelden hoeft over 2019 geen verantwoording te worden gegeven aan het ministerie van VWS. Vanaf 2020 gelden nieuwe afspraken en worden veranderingen ingezet die zich richten op grotere zelfstandigheid.

Lidorganisaties

In de hieronder opgenomen lijst staan de in 2019 deelnemende organisaties genoemd. De nieuwe coördinator heeft alle organisaties ter kennismaking bezocht in de maanden februari-april 2019.

1. Allerzorg
2. Amaris Zorggroep (Amerhorst, Arkemheen, Schoonoord)
3. Amerpoort
4. Beweging 3.0
5. Buurtzorg Amersfoort
6. Centraalzorg Eemland
7. De Boei, centrum voor welzijn en hulpverlening
8. GGz Centraal
9. Het Bezinningshuis
10. Hospice Dôme
11. Hospice de Luwte
12. Hospice Nijkerk
13. Huisartsencoöperatie Eemland
14. Kwintes
15. Leger des Heils Midden Nederland, verpleeghuis de Blinkert
16. Lyvore
17. Meander Medisch Centrum
18. Norschoten, verpleeghuis en hospice
19. Proxima VPTZ
20. Stg. Zorg- en Wooncentrum De Haven
21. Sherpa
22. Thuiszorg DeGezusters
23. Toon Hermans Huis Amersfoort

B. Informeren

Website
De site www.netwerkpalliatievezorg.nl/eemland van het netwerk biedt veel informatie aan zowel zorgverleners als patiënten en hun naasten. Zij kunnen informatie vinden over zorgmogelijkheden, vrije bedden in hospices, scholing en bijeenkomsten, regionale en landelijke ontwikkelingen en de sociale kaart op palliatief gebied van de regio Eemland. De module 'Vrije plaatsen in hospices' wordt door de hospices zelf bijgehouden.

Nieuwsbrief
De nieuwsbrief is in 2019 viermaal verschenen en verstuurd naar zorgverleners en relaties van het netwerk palliatieve zorg Eemland.

Palli-arts
Is een app voor huisartsen met alle informatie over palliatieve zorg. Voor het grootste gedeelte is dit landelijke informatie. De regionale informatie, zoals werkafspraken en sociale kaart, zijn gevuld binnen het netwerk.

Pal voor u
Ook in 2019 heeft het netwerk meegedaan aan de verspreiding van de 'Pal voor u'. de hierin gebonden regiogids met informatie over palliatieve zorg in Eemland is aangepast aan de actualiteit. Er zijn 500 exemplaren volgens een lijst van belanghebbende en geïnteresseerde organisaties en professionals verspreid.

Mailings
Nieuws is continu verspreid naar de contactpersonen bij de organisaties die lid zijn. Het gaat om landelijke ontwikkelingen, regionaal nieuws of vragen die van belang zijn voor de verschillende typen organisaties die lid zijn.

C. Signaleren

Algemeen

Organisatorische, kwalitatieve en kwantitatieve tekortkomingen in de palliatieve zorg worden gesignaleerd en aangepakt. Het netwerk doet dit door middel van bijeenkomsten (stuurgroep, platform en werkgroepen). Naar aanleiding van gesignaleerde knelpunten of lacunes worden activiteiten opgestart en ingezet om de kwaliteit van de palliatieve zorg te bevorderen. Deze activiteiten variëren van regionale samenwerking tussen de betrokken organisaties, scholing palliatieve zorg, casuïstiekbesprekingen.

Hospices

Capaciteit hospicebedden

Het netwerk heeft overzicht van de beschikbare capaciteit van hospicevoorzieningen in Eemland en dit dient om over- of ondercapaciteit van hospicevoorzieningen te voorkomen. Kanttekening hierbij is dat er alleen binnen de grens van de regio gekeken wordt, maar niet erbuiten.

Hospices	Aantal bedden	Vorm	Bezettingsgraad	Aantal opnames	Verblijfsduur Gemiddeld in dagen
Hospice Dôme	7	HCH	75 %	77	26
Hospice de Luwte	4	BTH	92 %	51	26
Hospice Nijkerk*	6 (6 x ½ = 3)	BTH	89 %	74	27
Hospice Barneveld*	4 (4 x ¼ = 1)	Palliatieve Unit	85 %	48	26

*: sommige gemeenten en daarmee hun voorzieningen, vallen volgens de regio-indeling van de subsidieregeling van VWS in meerdere netwerken. Daarmee tellen de aantallen bedden voor een gedeelte mee voor het netwerk palliatieve zorg Eemland.

In december 2019 opende woonzorgcentrum De Haven een hospice (een palliatieve unit) met drie bedden. In die maand vonden twee opnames plaats.

De regio Eemland beslaat uit de volgende gemeenten:
Amersfoort, Baarn, Barneveld (telt voor ¼ mee voor de regio Eemland, en voor ¾ onder een ander netwerk), Bunschoten Spakenburg, Eemnes, Nijkerk (telt voor de helft mee), Leusden, Soest en Woudenberg. Dit gebied kent in 2019 circa 333.000 inwoners.

In de regio Eemland hebben de vier hospices in 2019 een capaciteit van 15 hospicebedden. Vanaf 2020 18 bedden, inclusief het net geopende hospice in De Haven. Deze capaciteit kan afgezet worden tegen twee verschillende normen. Zorgverzekeraars Nederland hanteert 4-6 bedden per 100.000 inwoners. Hier valt de capaciteit van de regio binnen de norm. Het witboek van de EAPC (European Association for Palliative Care) hanteert een ruimere norm van 8-10 bedden per 100.000 inwoners. Een capaciteit van 18 hospicebedden is dan ruim onder de norm van 24-30 bedden voor deze regio.

Naast de vier hospices zijn er nog andere voorzieningen in de palliatief terminale zorg, bedoeld voor specifieke doelgroepen

- *Kinderhospice Binnenveld* in Barneveld (12 bedden). Dit hospice biedt zorg aan ongeneeslijk zieke kinderen met een beperkte levensverwachting. Het hospice biedt palliatieve-, terminale- en respijtzorg. Het heeft een bovenregionale functie voor Midden Nederland.
- *GGz Centraal heeft een palliatieve unit* met 2 bedden. Deze is gericht op patiënten met een psychiatrische stoornis. Die patiënten worden niet altijd opgenomen in de andere hospices, waarmee deze unit een zeer gewenste aanvullende waarde heeft. Deze voorziening heeft een regio functie en zelfs een landelijke, omdat er elders nauwelijks palliatieve bedden voor ggz-patiënten zijn.
- *De Palliatieve unit in Meander MC* heeft 6 bedden binnen de afdeling oncologie. Dit is geen hospice voorziening in de zin van een plaats om waardig te sterven, maar een behandelplaats met als doel symptomen op medische wijze te bestrijden en om patiënten daarna met ontslag te laten gaan, al dan niet naar een hospice.
- *Amerpoort* heeft specifieke plaatsen waar mensen palliatieve- en terminale zorg kunnen ontvangen. Amerpoort heeft als missie samen werken aan een goed leven voor mensen met een verstandelijke beperking. Samen met medewerkers, vrijwilligers, buren, partners en kennisinstituten bieden ze cliënten de mogelijkheid mee te doen aan het dagelijkse leven en hun bijdrage te leveren aan de samenleving, van jong tot oud en van licht tot ernstig meervoudig beperkt.

Waar de capaciteit in de regio Eemland op momenten tekort schiet vinden mensen een plek in hospice Kajan, hospice Heuvelrug, Willem Holtrop hospice of elders in de naburige netwerkregio´s.

D. Faciliteren

Werkgroep Deskundigheidsbevordering

Deze werkgroep volgt de ontwikkelingen op het gebied van deskundigheidsbevordering en organiseert scholingsactiviteiten het hele jaar door. De werkgroep is viermaal bijeen geweest.

Deskundigheidsbevordering

In 2019 is een gevarieerd scholingsprogramma uitgevoerd. Het bevatte de volgende scholingen voor verzorgenden, verpleegkundigen en vrijwilligers.

- Twee themabijeenkomsten: ‘COPD’ en ‘Stoppen met eten en drinken’
- Psychiatrie en palliatieve zorg, drie bijeenkomsten
- Domotica en palliatieve zorg
- Scholingen als ‘Complementaire zorg’, ‘Pijn en pijnbestrijding’, en ‘Palliatieve sedatie’ in samenwerking met Hospice Dôme.
- Geestelijke verzorging thuis, herkennen en omgaan met levensvragen. Deze scholing werd drie maal gegeven in samenwerking met het Centrum voor Levensvragen Eemland.
- Symposium ‘Theater van de Laatste Dagen’.
- Septet organiseerde een symposium voor professionals over ‘Het gesprek’.

Miniconferentie ‘Over de Drempel’

Naar aanleiding van de internationale dag van de Palliatieve zorg organiseerde het netwerk een miniconferentie. Ineke Koedam van het expertisecentrum sterven gaf een lezing: ‘Over de Drempel: het gesprek aangaan’. Verder waren er een informatiemarkt voor he publiek en workshops voor professionals.

Basisscholing niveau 4/5 en niveau 3

De basiscursus voor verpleegkundigen en verzorgenden, die de netwerken in de regio Utrecht hebben ontwikkeld met het ROC Midden Nederland, is voor beide groepen georganiseerd door het ROC. De netwerkcoördinator is betrokken bij het werven van deelnemers.

Casuïstiekbesprekingen

De netwerkcoördinator in samenwerking met Hospice Dôme en het Meander Medisch Centrum organiseerden 4 multidisciplinaire casuïstiekbesprekingen in 2019. De deelname door verpleegkundigen en verzorgenden was beperkt. Dit was reden in 2020 geen casuistiekbespreking meer te organiseren.

PaTz groepen

In 2018 zijn er 3 PaTz-groepen bijgekomen. Er zijn nu 8 PaTz-groepen in Eemland. Namelijk Bunschoten (2), Amersfoort (2), Nijkerk, Barneveld, Soest en Baarn. Alle PaTz-groepen in Eemland werken met de PaTz Portal.

PaTz portal

Onderdeel van de PaTz Portal methodiek is dat de PaTz-groep een verbinding heeft met het netwerk palliatieve zorg.
Via de portal kunnen regionale nieuwsberichten gedeeld worden met de PaTz-groep en de PaTz-groep kan op haar beurt tijdens de vergadering aandachtspunten formuleren en versturen naar de netwerkcoördinator. Er is een gezamenlijke training van het IKNL gevolgd. Hier werd in 2019 geen gebruik van gemaakt. De netwerkcoördinator ging kennismaken bij twee PaTz groepen en er was contact met de functionarissen die de PaTz groepen ondersteunen

Bijlage 1. Groepen en hun leden in 2019

Stuurgroep

- A. Boersen, Meander Medisch Centrum, voorzitter NPZEemland
- H. de Kam, GGZ Centraal
- R. Rebel, Zorggroep Amaris
- Y. Vermaat, VPTZ, Proxima, vanaf december I. Aalderink
- A. Kappert, Amerpoort
- A. Delhaas, Hospice Dôme, vanaf december W. Oostrom
- I. Heemstra, Beweging 3.0 vanaf september C. van Ark
- M. Hoeijmakers, netwerkcoördinator

Platform

Leden stuurgroep en wisselende contactpersonen uit elke lidorganisatie

Werkgroep Deskundigheidsbevordering

- H. de Vries, Meander Medisch Centrum (voorzitter)
- I. Flamand, Beweging 3.0
- E. Huisman, Beweging 3.0
- Judith Hoven, Buurtzorg (tot juni 2019)
- C. Eigenraam, Hospice Dôme
- Ellen Grootenhuis, Beweging 3.0
- M.Hoeijmakers, netwerkcoördinator